

МАУП

***СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЙ»***

Спеціальність: **D3 Менеджмент**
Освітній рівень: **перший (бакалаврський) рівень**
Освітня програма: **Менеджмент**

МАУП 2025

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Теорія організацій
Шифр та назва спеціальності	D3 Менеджмент
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	5 кредита/150 год Лекції: 34 Семінарські заняття: 34 Самостійна робота студентів: 82
Терміни вивчення дисципліни	2 семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

Науковий ступінь	
Вчене звання	
Посада	
Дисципліни, які викладає НПП	
Напрями наукових досліджень	
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	
E-mail:	
Контактний тел.	
Телефон кафедри	
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	

Анотація курсу. Дисципліна «Теорія організацій» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про закономірності створення, функціонування та розвитку організацій у різних секторах економіки. У межах курсу розглядаються основні теоретичні підходи до аналізу організацій, класифікація організаційних структур, принципи побудови систем управління, а також механізми адаптації організацій до змін зовнішнього середовища. Особливу увагу приділено вивченню еволюції управлінських концепцій, організаційної динаміки, організаційної культури та змін. Дисципліна має міждисциплінарний характер і забезпечує методологічну основу для подальшого опанування курсів з менеджменту, стратегічного управління, організаційного розвитку та інноваційного менеджменту.

Предметом вивчення дисципліни «Теорія організацій» є закономірності виникнення, функціонування, розвитку та трансформації організацій як соціально-економічних систем, а також принципи побудови їх структури, управління та взаємодії із зовнішнім середовищем.

Метою курсу «Теорія організацій» є формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про організацію як об'єкт управління, розвиток знань щодо принципів організаційного устрою, структурної побудови, процесів взаємодії та змін в організаціях, а також набуття навичок аналізу й оцінювання ефективності організаційних рішень у динамічному середовищі

Завдання дисципліни «Теорія організацій» полягають у:

- засвоєнні основних понять, категорій та підходів до аналізу організацій, вивченні еволюції теоретичних концепцій організаційної побудови та розвитку;
- опануванні знань про типи організаційних структур, їх переваги та обмеження;
- розвитку вмінь ідентифікувати фактори впливу зовнішнього та внутрішнього середовища на організацію;
- формуванні навичок аналізу ефективності організаційної побудови та прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Пререквізити навчальної дисципліни. Для успішного опанування дисципліни «Теорія організацій» здобувачі повинні мати базові знання з економічної теорії, філософії? вступу до спеціальності «Менеджмент», а також володіти елементарними навичками критичного мислення та аналізу соціально-економічних процесів.

Постреквізити навчальної дисципліни Дисципліна «Теорія організацій» є фундаментальною для подальшого опанування: Менеджменту, Маркетингу, HR-менеджменту, Основ управління бізнесом, Стратегічного управління підприємством, Основ проєктного менеджменту та інших прикладних дисциплін управлінського циклу.

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Менеджмент» а саме:

Програмні компетентності

Загальні компетентності	ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні компетентності	СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації. СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту. СК 17. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру та пропонувати способи їх вирішення для аналізу, прогнозування, планування та оптимізації в управлінні.
Результати навчання	РН3 Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства РН 4 Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень в бізнесі РН 5 Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації. РН 10 Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації та підвищення ефективності бізнесу. РН 11 Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації РН 18 Демонструвати навички аналізу результативності управління операційною, маркетинговою, зовнішньоекономічною діяльністю підприємства, обґрунтовувати напрями його перспективного розвитку для підготовки та представлення аналітичних звітів.

Зміст навчальної дисципліни «Теорія організацій»

№	Назва теми	к-ть годин, з них			Методи навчання та оцінювання
		л	пр	сам. роб.	
Змістовний модуль 1. Теоретико-методичні основи теорії організацій					
1.	Сутність і зміст теорії організацій.	2	2	4	Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; традиційний метод; аналітичний; синтетичний; пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи (аналіз ситуацій; дискусії, дебати, полеміки; діалог, синтез думок; мозковий штурм; відпрацювання навичок; ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань); моделювання професійної діяльності; інноваційні методи навчання (компетентнісний; проектно-дослідницький); кейс-метод. Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання); письмовий
2.	Організація як система	2	2	4	
3.	Життєвий цикл організації.	2	2	6	
4.	Класифікація та типологія організацій.	2	2	4	
5.	Організаційні структури управління.	2	2	4	
6.	Організаційні процеси та механізми функціонування.	4	4	8	
7.	Організаційна культура як фактор ефективності діяльності.	2	2	4	
8.	Організаційна поведінка та мотивація в організаціях.	2	2	6	
Змістовний модуль 2. Розвиток, динаміка та інновації в організаціях					
9.	Організаційні зміни та розвиток.	2	2	6	
10.	Адаптація та гнучкість організацій.	2	2	4	
11.	Інноваційні організації.	2	2	4	
12.	Сучасні організаційні моделі.	2	2	4	
13.	Організаційне проектування та реінжиніринг бізнес-процесів.	2	2	4	
14.	Організаційна ефективність та критерії її оцінювання.	2	2	6	
15.	Сталий розвиток організацій.	4	4	8	
Разом за ОК		34	34	82	

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з навчальної дисципліни «Теорія організацій»

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з навчальної дисципліни «Теорія організацій» передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел, виконання практичних завдань (написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень до виступу на конференціях, участь в конкурсах наукових робіт, підготовці та публікації наукових статей, тез тощо) протягом семестру; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни; підготовку доповідей та презентацій за тематикою практичних занять; переклад іноземних текстів установлених обсягів; виконання індивідуальних завдань; підготовку до усіх видів контролю, у тому числі модульних контрольних робіт і підсумкової атестації; підготовку юридичних документів, інші види діяльності, що використовуються в Академії, Інституті і кафедрі.

*Таблиця містити інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульний контроль. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни **«Теорія організацій»** проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування. Контроль передбачає використання тестів закритої форми (тест-альтернатива, тест-відповідність), а також ситуаційних завдань на основі аналізу практичних кейсів, пов'язаних з управлінням об'єктами інтелектуальної власності, їх правовим захистом, комерціалізацією, ліцензуванням та інтеграцією у стратегії організаційного розвитку.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з навчальної дисципліни **«Теорія організацій»**:

при оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань:

- оцінка «відмінно» ставиться за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% усіх завдань) (8-10 балів);
 - оцінка «добре» ставиться за виконання 80% усіх завдань (6-7 балів);
 - оцінка «добре» ставиться за виконання 70% усіх завдань (4-5 балів);
 - оцінка «задовільно» ставиться, якщо правильно виконано 60% запропонованих завдань (3 бали);
 - оцінка «задовільно» ставиться, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань (2 бали);
 - оцінка «незадовільно» ставиться, якщо завдань виконано менше від 50 % (менше 10 балів).
- Неявка на модульну контрольну роботу – 0 балів.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни **«Теорія організацій»** є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену (письмово). Студента допускають до семестрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт.

Екзамен складається з двох складових:

- стартової – призначена для оцінювання заходів поточного контролю впродовж семестру;
- екзаменаційної – призначена для оцінювання окремих запитань (завдань) на екзамені.

Мінімальна сума, за якою екзамен вважається складеним – 25 балів.

Стартові бали формуються як сума рейтингових балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю та заохочувальних (якщо передбачені) балів.

Після оцінювання відповідей здобувача на екзамені (виконання екзаменаційної роботи) викладач підсумовує стартові бали та бали за екзамен, зводить до рейтингової оцінки та переводить до оцінок за академічною шкалою.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Сума заохочувальних балів враховується при виставленні підсумкових балів в заліково-екзаменаційну відомість і може бути автоматично зарахована при виставленні підсумкової семестрової оцінки з відповідної освітньої компоненти.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачами освіти за виконання завдань з самостійної роботи, є однією з складових поточної успішності з навчальної дисципліни. Самостійна робота з кожної теми за робочою програмою навчальної дисципліни оцінюється в діапазоні від 0 до 3 балів з використанням стандартизованих узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань)

Можлива максимальна оцінка виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань)	Рівень виконання			
	Відмінний	Добрий	Задовільний	Незадовільний
2	2	1,5	1	0

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
68-74	D		
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Теорія організацій» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;

- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Теорія організацій» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, олімпіадах та наукових конкурсах серед студентів).

Рекомендовані джерела інформації.

Основна:

1. Баценко Л. М. Теорія організації : навч. посіб. / Л. М. Баценко, Р. В. Галенін, М. М. Ксенофонтова ; Сум. нац. аграр. ун-т. - Суми : Мрія, 2016. - 362 с.
2. Білявська Ю. В., Микитенко Н. В. Теорія організації : підручник. Київ : КНТЕУ, 2019. 424 с.
3. Монастирський Г. Л. Теорія організації : підручник. 2-е вид., допов. і перероб. Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 329 с.
4. Поліщук С. В., Горбатюк О. В. Теорія організації : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2023. 147 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7544>
5. Харченко Г.А., Гоголя О.П., Харченко В.В. Теорія організації: Навч. посіб. Київ: ЦП «Компринт», 2020. 453 с.
6. Теорія організації: підручник / І.І. Свидрук, Ю. Б. Миронов, О. О. Кундицький – Львів: Новий Світ 2000, 2025. – 176 с.
7. Червінська Л. П., Червінська Т. М. Ключові напрями розвитку сучасного менеджменту, Видавничий дім «Гельветика», Випуск 2 (65), 2022 , С.19-23/
8. Fahima Rahman Exploring Organizational Theory: Definitions, Theoretical Perspectives, and Structural Design https://www.researchgate.net/publication/380698533_Exploring_Organizational_Theory_Definitions_Theoretical_Perspectives_and_Structural_Design
9. Hatch, Mary Jo. Organization Theory: Modern, Symbolic and Postmodern Perspectives. With Ann L. Cunliffe, 3rd ed., Oxford UP, 2013.
10. Markgraf, Bert. "What Are Organizational Theories?" Chron, 15 Dec. 2021, smallbusiness.chron.com/organizational-theories-61457.html. Accessed 22 July 2024.

Додаткова:

1. Теорія організації [Текст] : навчальний посібник / Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України” ; [уклад. М. Л. Гончарова, Г.О. Мірошніченко]. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2014. – 28 с.
2. Теорія та практика управління суб'єктами підприємництва : колект. моногр. / за заг. ред. Т. В. Гринько. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. – 440 с.
3. Лефтеров В.О., Алексенцева-Тімченко К.С. Організаційна поведінка: навчально-методичні рекомендації (в допомогу до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти ступеня магістра факультету психології, політології та соціології) / В.О. Лефтеров, К.С. Алексенцева-Тімченко. – Одеса: Фенікс, 2019. – 31 с.

4. Рижакова Г.М., Чуприна Х.М.. Теорія організації: навч. посіб.; Київ: КНУБА, 2023. 200 с
5. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б., Кундицький О.О. Теорія організацій: навчальний посібник. Львів: Новий світ-2000, 2021. 176 с.
6. Леонов О., Леонова Т. Теорія організації та організаційні структури сучасного корпоративного управління // Економіка та суспільство. 2023. № 54. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-4>
7. Вороніна В. Л., Дорошенко М. П. Організаційна структура управління: сутність та класифікація // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2019. Т. 30 (69), № 5. С. 52–56. DOI: <https://doi.org/10.32838/2523-4803/69-5-10>
8. Chervinska, L., Kalina, I., Chervinska, T., Milenkyi, V., Grishchenko, A., & Khorosheniuk, A. (2025). Technology transfer in the system of innovation development: challenges and opportunities. *Technology Audit and Production Reserves*, 2(4(82), 80–87. <https://doi.org/10.15587/2706-5448.2025.327378>
9. Червінська Л. П., Якушик І. Д. Суспільні реформи та інновації для досягнення цілей сталого розвитку. Розвиток механізмів публічного управління в контексті реалізації євроінтеграційного вектора України (кейси розбудови освіти та економіки для забезпечення безпеки й досягнення цілей сталого розвитку) : монографія / за заг. ред. доктора наук з державного управління, професора І. А. Семенець-Орлової та доктора медичних наук, доктора фармацевтичних наук, професора О. С. Соловійова. – Одеса : Олді+, 2023. – 796 с. (монографія)
10. Червінська Л. П., Якушик І. Д., Галаченко О. О. Регіональні аспекти інноваційного розвитку в Україні. Видавничий дім «Гельветика», 2021, Міжрегіональна академія управління персоналом с.11-17.
11. Братусь Г.А., Червінська Л. П. ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В РЕГІОНАХ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Видавничий дім «Гельветика». Випуск 56. 2025. С. 125-130.

Інформаційні ресурси:

1. Національний репозитарій академічних текстів – ресурс для пошуку сучасних українських навчальних і наукових матеріалів URL: <https://nrat.ukrintei.ua>
2. Освітній портал Верховної Ради України (Законодавство) – база актуальних нормативно-правових актів URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
3. НБУВ (Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського) – наукові ресурси та архів періодичних видань URL: <http://www.nbuv.gov.ua>